

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput VIII. Superioribus regulis conformem oportet esse morum
theologiam, ut verè Christiana sit. Talis proinde non videtur illa, quæ est
adinventionis novæ, non traditionis antiquæ: illa maximè de ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

sticiam exigit, cum dicit: *Nisi abundaverit, &c.*

49 *Agnosce igitur ò Christiane dignitatem tuam, & divina consors natura, noli in veterem vilitatem degeneri conversatione redire. Memento cujus capitis & cuius corporis sis membrum. Memento quali sis insignitus honore (inquit Leo Magnus) adeoque quali præ aliis pollere debeas sanctitate. Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus: Abba Pater. Rom. 8. O ingentem honorem, exclamat istum in locum Isidorus Pelusiota, quam altè erexit humi prostratos! eadem enim operâ, & Judæorum ignobilitatem Apostolus ob oculos ponit, nobilitatem econtrâ Christianorum, quam omni ope servare justum fuerit, ne honore excidentis, gravius castigemur, utpote tanto indigni honore.*

50 Scio consuetam negligentium Christianorum vitam procul abesse à sanctimonia, quam allatæ Evangelicæ regulæ, quam SS. Patres, quam Christiana rationes ab ipsis postulant. At scio quoque, contra Ecclesiasticas quidem leges, externam Ecclesiæ disciplinam concernentes, consuetudinem prævalere posse; sed non contra divinas, quarum prævaricatorem semper interpellare licet, his Petri Cantoris verbis: *Non minus peccas, quia cum multis.* Neque enim consuetudo contra eas aliud est quam corruptela; quæ, si vetusta sit, nihil aliud est quam *vetustus erroris*, ut dicitur can. *Consuetudo, distinct. 8. Nulla, igitur, consuetudo, quantumcumque generalis & antiqua, potest præjudicare, seu tollere id quod est de lege naturali, seu etiam divina, quoad moralia præcepta*, ait D. Antoninus l. p. tit. 17. §. 6. *Siquidem lex naturalis & divina procedit à divina voluntate... unde non potest mutari per consuetudinem procedentem à voluntate hominis, sed solum per autoritatem divinam mutari potest.* Et inde est, quod nulla consuetudo vim legis obvinere potest contra legem divinam, vel legem naturalem. *Dicit enim Isidorus in synonymis, usus autoritati cedit, pravum usum lex & ratio vincat.* S. Thomas l. 2. q. 97. a. 3. ad 1.

51 Enimverò cum Christus sit veritas, quæ omnia vincit; quod Christus præscripsit, vincere debet omne quod ab humana voluntate, cupiditate vel negligentia in contrarium fit. Ideò Gregorius VII. can. *si consuetudinem*, dist. 8. *Si consuetudinem fortassis opponas, advertendum est, quod Dominus dicit: Ego sum veritas... non dixit: Ego sum consuetudo, sed veritas.* Et ecce (ut B. Cypriani utamur sententia) qualibet consuetudo, quantumvis vetusta, quantumvis vulgata, veritati est omnino postponenda, & usus, qui veritati est contrarius, abolendus. Quia, ut ex eodem Cypriano dicitur can. *Consuetudo*, ibidem: *Consuetudo sine veritate, vetustas erroris est.* Propter quod relicto errore, sequamur veritatem... quia veritas manet & invalescit in æternum, & vivit, Tom. I.

& obinet in sæcula sæculorum.

Concinit Augustinus l. 4. de baptismo c. 4. 52 *Frustrâ, qui ratione vincuntur (prout Christiani, non viventes ad præscriptum regularum Evangelicarum) consuetudinem nobis obijciunt, quasi consuetudo major sit veritate, aut non sit in spiritualibus sequendum, quod melius à Spiritu sancto revelatum est.* Et l. 3. c. 9. *Cum Christus sit veritas, magis veritatem (Evangelicis in regulis expressam), quam consuetudinem sequi debemus.* Denique Concilium Suesfion. 3. dicit, quod *mala consuetudo non minus quam corruptela perniciofa vitanda est.* In concernentibus itaque jus divinum, Ethica Christiana moribus & utibus hominum, quotidie in pejus abeuntibus, conformanda non est; sed Ethicæ veteri-novi mores sunt conformandi. Alias lex divina foret regula Lesbia.

CAPUT VIII.

Superioribus regulis conformem oportet esse morum Theologiam, ut verè Christiana sit. Talis proinde non videtur illa, quæ est ad inventionis novæ, non traditionis antiquæ: illa maxime de qua Caramuel Theolog. fundament. n. 1268. Tota Theologia Moralis nova est.

53 **P**robatur prima pars: si enim non sit conformis illis Evangelicis regulis, non est conformis ei quam Christus tradidit, quam Evangelia docent, quam Apostoli, tamquam necessario sectandam, prædicarunt: ergo non est verè Christiana, non Evangelica, non Apostolica.

54 **P**robatur secunda pars: si enim nova, seu ad inventionis novæ, non est traditionis antiquæ; non igitur illa quam Christus & Apostoli plusquam à septemdecim sæculis tradiderunt; nec proinde esse videtur Evangelica, neque Christiana; neque Christum & Apostolos habet Authores, sed ad inventionem Philosophiamque purè humanam nonnullorum Recentiorum, à quibus merito requirere possumus cum Tertulliano l. 1. de præscript. *Qui estis? quando, & unde venistis?* Et cum Hieronymo in epist. apologet. contra Origenem, quæ est 33. l. 1. *Cur post 400. (immò 1700. & amplius) annos dicere niteris quod ante nescivimus? cur profers in medium quod Petrus & Paulus edere noluerunt? usque ad hanc diem, sine hac doctrina mundus Christianus fuit.* Et cum Augustino l. contra epist. fundam. c. 6. *Quid sibi vult ista novitas? nonne vobis videtur nescio quam redolere fallaciam?* Denique cum Gelasio epist. ad Honorium Dalmatiæ Episcopum: *Ubi est quod scriptum est, terminos Patrum tuorum ne transgrediaris. Et, interroga Patres tuos, & annuntiabunt tibi; Majores tuos, & dicent tibi? An cur nobis non sufficit, si quid ignorantes discere cupiamus, qualiter ab Orthodoxis Patribus, singula quæque, vel vitanda, vel præcepta, vel aptata catholice veritati? numquid sapientiores illis sumus, aut pe-*

terimus firmâ stabilitate constare, si ea, quæ ab illis constituta sunt, subruamus?

55 Vide Proleg. 1. c. 7. ubi exemplo Christi, Spiritus sancti, & Apostolorum; exemplis item & doctrinis summorum Pontificum, Conciliorum, & SS. Patrum; exemplo denique totius antiquitatis comprobatur, tam in materia morum, quam in materia fidei, proprium christianam modestiam & gravitatis semper fuisse, non sua posteris tradere, sed à Majoribus accepta servare, juxta illud 1. Thimoth. 5. *ô Thimothee, depositum custodi, devotans profanas vocum novitates* (ait Vincentius Lyrin. comment. 1. c. 9.) *Quid est depositum custodi?* (prosequitur c. 27.) *quid est depositum? quod tibi creditum est, non quod à te inventum; quod accepisti, non quod excogitasti, rem non ingeni, sed doctrinam; non usurpationis privata, sed publicæ traditionis; rem non à te productam, sed ad te perlatam: in qua non auctor esse debes, sed custos, &c.* Vide etiam Proleg. 2. ubi idem confirmatum est, & ostensum, id quoque esse proprium christianæ humilitatis, simplicitatis, modestiæ & prudentiæ. Atque ex dictis ibi collige, quod sicut à christiana humilitate, simplicitate, modestiâ & prudentiâ, ac consequenter à christiana sapientia alieni sunt Novatores fidei; ita & Novatores morum.

CAPUT IX.

Germani fontes Christianæ Ethicæ, sunt Scriptura Traditioque. Deinde, Ecclesia, Canones, Patres. Denique ratio regulata per ipsorum documenta, quoad ea quæ divini juris sunt. Leges verò Ecclesiasticæ & Civiles, ratioque inde deducta, quoad ea quæ juris sunt humani.

56 **L**eges Ecclesiasticæ & Civiles, atque adeò rationem inde deductam (ex qua Morales deducere conclusiones, est primordially ex legibus ipsis deducere) legitimos esse fontes Ethicæ Christianæ, quoad ea quæ juris sunt humani, nemo ite inficias: cum ex una parte unum ex principiis Ethicæ Christianæ sit principium istud, *Obedite præpositis vestris. Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit, &c.*; ex alia verò parte leges Ecclesiasticæ ac Civiles sint regulæ legitimæ, determinantes materiam, in qua Præpositis & Potestatibus, Ecclesiasticis ac Civilibus, obedire, subditique esse debemus. Sunt igitur germani fontes, ex quibus Christiana Ethica deducit, quomodo Christianum oporteat vivere in iis quæ humani juris sunt.

57 Quoad ea verò, quæ divini sunt juris, multò minus Catholicus quisquam ite inficias, Scripturam, Traditionem, Ecclesiam, Canones, Patres, ac per consequens rationem inde deductam, esse legitimos fontes, ex quibus Christiana Ethica deducit, quomodo in punctis illis Christianus vivere debeat. Cum Scriptura, Traditio, Ecclesia, Canones, Patres, &c. legitimæ regulæ sint, ex quibus di-

gnosimus, quæ sint vel non sint juris divini. Quæ enim sunt juris divini positivi, nobis non innotescunt, nisi per Scripturam vel Traditionem, Ecclesiamque & SS. Patres, velut Traditionis depositarios, divinæque voluntatis interpretes, quos idè *Dei loquos Patres* appellat Concil. VIII. Constantinop. act. 10. c. 1. Quæ verò juris sunt naturalis (cum signaturæ sint divini super nos luminis, omnibus ratione utentibus ab Authore naturæ constanter insitæ, non arte vel persuasione hominum acquisitæ) nobis innotescunt per naturalem semperque constantem consensionem totius generis humani; atque adeò per internam traditionem, non humanam (tam constans quippe consensio non est fallibilis traditionis, qualis est humana) sed divinam, juxta vulgatum istud: *Vox populi, vox Dei*, & solemne illud Ciceronis l. de diversis: *Omnium consensus, naturæ vox est*; ac proinde, vox est Authoris naturæ, qui nec falli, nec fallere potest.

Ad istos proinde fontes, jure nos remittit perpetuus usus ac sensus totius antiquitatis, sive omnium Patrum, veterumque Theologia Moralium Compilatorum, qui ex solis illis fontibus eam compilare ausi sunt, nec de suo quidquam adjicere præsumperunt, sed solam Patrum doctrinam tanquam sufficientem protulerunt, usque adeò ut libri eorum, qui secus fecerunt, Conciliorum Decreto, auctoritateque prohibiti fuerint, ignique adjudicati, ut constat ex dictis Prol. 1. c. 7. Ad eosdem fontes nos remittunt Oracula Scripturarum Prol. 2. c. 13. recensita, quibus nos Spiritus sanctus remittit ad sanctos & priscos Patres, Majoresque nostros, ut cognoscamus quæ sit via bona, & ambulemus in ea. Ad eosdem nos remittit Sixtus V. in Bulla *Triumphantis Hierusalem*, dum Theologiam vocat, *Patrum hereditatem*, atque quòd *hujus tam salutaris scientiæ cognitio, & exercitatio ab uberrimis divinarum Litterarum, SS. Pontificum, SS. Patrum & Conciliorum fontibus dimanat*. Et ante ipsum Gregorius IX. dum in regulari epistola sua ad Magistros Parisienses sic statuit: *Magistri & Scholares Theologia, in facultate quam proficiunt, se studeant laudabiliter exercere, nec Philosophos se ostentent, sed satagant fieri Theodidacti, nec loquantur in lingua populi, linguam Hebraam cum Arctica confundentes; sed de illis tantum questionibus in scholis disputent, quæ per libros Theologicos & SS. Patrum tractatus valeant terminari.*

Istos denique germanos legitimosque esse fontes christianæ de moribus disciplinæ, manifestare voluit Deus, per hoc quòd disciplina morum tandiù pura, sancta, illibata, verèque christiana fuerit, quamdiù ex fontibus illis derivata (siquidem ex rivulis fontem, atque ex effectibus causam cognoscimus;) ex quo verò parciùs ex fontibus illis, largiùs ex ratione purè humana derivari cœpit, atque hinc aliena esse ab evangelica simplicitate, sanctorumque Patrum doctrina; à primæ illa purè